

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Életben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Időköz: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
 Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

— Egyes szám ára 4 fillér. —
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412

Csalfa béke.

Irta: **Bakonyi Samu.**

Budapest, július 1.

„Megbizonyítottuk a békességnek előmozdítására, minden magánérdek (privatum), haszon és dicsőség keresés nélkül való szives indulatunkat“ — Az utolsó magyar fejedelem, a mi áldott emléktű jó urunk, II. Rákóczi Ferenc 1707 március 18-án kiadott szójátékban ekként szól a Tekintetes Nemes Ország-hoz. Mondhatta méltán, mert az ő fősnyes alakjára valóban az önzésnek halavány árnyéka sem borul. Mikor fegyverei a legdicsőbb diadalokat aratták, ő akkor is kész volt a béketárgyalásokra. Nem követelt magának soha semmit, csak az ország ősi alkotmányos szabadságának minden időkre szóló biztosítását. És mikor ezt őszintén, minden álnok támadás megismétlésének kizárásával meg nem adták, abbahagyta az alkudozást és harcolt tovább, míg ereje bírta. Mikor pedig a hadiszerencse elfordult tőle, félszabadság akkor sem kellett neki, inkább itthagya rengeteg vagyonát és elbujdosott, hogy a messze Marmora-tenger partján is holtáig hirdesse Magyarország teljes függetlenségét.

Nemsokára vissza kellene térnie elhagyott hazájába. — Ma is csak azt látná, hogy az ő küzdelme egyre tart. Az osztrák elnyomás és a nemzeti jogok elszánt védelme folyik most is, amint kétszáz esztendő előtt. A küzdelemben győzelemről-győzelemre nyomul előre a függetlenség bajnokainak serege. Minden csata a mi diadalunkkal végződik és ha még soká tart az ádáz viaskodás, csak itt-ott akad majd olyan hely, ahol nem a mi háromszínű zászlók lobog.

És ime, mint kezdettől fogva mindig, a válság mai kiszélesedett állapotában is „megbizonyítjuk a békességnek előmozdítására szives indulatunkat“. — Mert a függetlenségi párttól is, mint az ellenzéki többség irányadó legnagyobb pártjától, távol áll minden magánérdek, haszon és dicsőség keresése. A békesség iránt való szives indulatában elmegy egészen a legmesszebb határig, a helyett, hogy a maga teljes programjának a megvalósítását követelné, a

békesség kedvéért, egyelőre hajlandó annak a törvénynek a becsületes végrehajtásával beérni, amelynek alkotmányos megváltoztatására épül fel egész politikai existenciája és egész jövője. Eanél szivesebb indulatot semmiféle uralkodóház sem tapasztalt még radikális ellenzék részéről.

Pedig az igazságos történelem megtanít rá, hogy a Habsburg-ház erre a szives indulatra semmiképen sem szolgált rá inkább, mint azok az uralkodó családok, amelyek nemzetükkel összekötözésbe jutván, önkényuralmi törekvéseik árát koronájukkal, sőt olykor fejükkel fizették meg. A magyar nemzet azonban mindig kivételes példáját mutatta a hűségnek. Tömlöc, hóhér mindenféle sanyargatás, a leggonoszabb hűtlenség sem tudta ezt a hűséget végképen megtörni. — Egy nyájas békitő szóra megbocsátottunk mindig mindent. Akármilyen elszántan, bármily erős kitartással harcoltunk is, mi mindig a békét kerestük.

Kerestük az igaz, de soha meg nem találtuk. Mert békekötéseinket mindig csak mi tartottuk meg. A másik fél sem szegte meg egészen, ez tagadhatatlan. Szentül megtartott belőle mindent ami saját hatalmának gyarapítására szolgált, de ami a nemzet jogainak biztosítására és fejlesztésére lett volna alkalmas, azt örökösen vagy kereken letagadták, vagy álnok furfanggal mindig kijátszották. Türtük és vártunk békén, ameddig lehetett. De amikor türelmünkkel és várakozásunkkal botor elbizakodottságukban visszaélve, még több áldozatot követeltek tőlünk és nemzet-megalázásunkat sem akarták jóvátenni: szembeszállottunk velök és csatára keltnünk a magyar államiság elkobzott jogaiért. Mikor pedig nem tudván velünk boldogulni, a meglevő csonka alkotmány biztosítékait is erőszakkal megtámadták: csordultig telt a türelem pohara s már láthatjuk, hogy még egy-két csep és a keserűség áradata a kijátszott hűséget is magával sodorhatja.

Megeshetik, hogy a nemzeti ellenállásnak napról-napról hatalmasabban kibontakozó ereje egy pillanatra gondolkodóba ejtette a bécsi urakat. Ugy lehet, ez a pillanatnyi gondolkodás hozta össze a mai bndavári tanácsko-

zást. Mi volt az anyaga, nem ismerjük. Félhivatalosan sejtetik, hogy katonai téren újabb „engedmények“ hangoztatásával sértegetik nemzeti önértünket. De mégsem hagyott el bennünket a békesség előmozdítására vezető szives indulat. Akiket a király nevében hívott magához, azok elmentek az alkotmány ellenére hivataloskodó miniszterelnökhöz is. Miről beszéltek vele, még nem tudjuk. De hogy a békességet apró-cseprő kedveskedések meg nem teremtik, holtbizonyosra veheti minden könnyen hívó. Mi már óvatosabbak vagyunk a békehírekkel szemben. Igaz, hogy kezdettől fogva sem nagyon hittünk bennük. Mióta pedig a mostani szerencsés kezébe került a szegény szerencsétlen beteg béke, azóta épen séggel nem sokat bizunk a felgyógyulásában.

A legelső komoly lépés a kuruzslók eltávolítása volna. Ha helyüket a beteg körül a hivatott orvosok foglalják el, legalább több bizodalommal várhatnánk a súlyos és makacs kórság természetes lefolyását. De az olyan gyógykezelést, amely úgy akarja megmenteni a bal lábunkat, hogy levágja a jobb kezünket, soha sem támogathatjuk.

A válság egész anyagát együtt kell megoldani. Ne tegyék nekünk erre azt az unalomig elkopott szemrehányást, hogy mindent akarunk egyszerre. Hol vagyunk mi a mindentől! A magyar vezényleti és szolgálati nyelv kivívása azonban szilárd nyugvópont lenne, amelyen lábunkat megvetve, békén építhetnénk a jövőnek. Enélkül nincs és nem lehet béke. A gazdasági önállóság és a belügyi reformok nem áldozhatók fel, de viszont kompenzáció gyanánt sem szerepelhetnek. Ezért nem lehet sem kikapcsolás, sem helyettesítés. Becsületes békére készek vagyunk. Ha ilyet nem köthetünk, harcolunk tovább. Mert különben reánk is illenének a bölcs és nagy Fejedelem szavai, hogy „a reménylett s óhajtott békességnek meggátlását okozván, annyira nevelték azáltal az ellenség szívét, hogy a Haza földhöz vert egyik szabadságának legkisebb részben való visszaadásáról még csak nem is álmodozott.“

Nyári ruhákat

legszebben tisztít

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete

Debrecen.

Széchenyi-utca 42. szám.

szakember javít és vasal.

Politikai válság.

Báró fejérváry Géza alaposan hozzálátott a békeesináláshoz. Szombaton délutánra egy diplomata finom tapintatával a vezérő bizottság huszonnégy tagjából kiválogatott nyolcat, magához invitálta, s ezek hosszú tanácskozás és nagy huzódózsok után el is mentek hozzá, megtudni mit akar. Körülbelül egy óra hosszat voltak a miniszterelnök-tábornok elfogadó-termében, s valósággal hűledező képpel indultak el onnét. A generális olyanformán akart megegyezést hozni a korona és a koalíció között, mintha diadalmas esata után békét diktálna a könyörgő ellenségnek. Engedményekről még csak álmodni sem lehet, — mondta — mert joga sincsen hozzá az országnak, hiszen olyan tételek törvény, melynek alapján a magyar nyelv érvényesülését a hadseregben követelni lehetne, 1715 óta nem hoztak. A kilences bizottság programpontjai teljesebben fognak, a katonai bünvádi eljárás terén ígért reform minimálisan tizenöt év múlva, a magyar tisztek hazahelyezése annyira, amennyire, a a jelvények dolgában bizottságot fognak kiküldeni, mely az egész hadsereg számára dolgoz ki közös zászlót, de a magyar kommandórol szó sincsen. Ez felségjog, amivel nem lehet kukoricázni. Hiszen jó, — vélekedett a derék békekövet, — paritásban vagyunk közjogilag Ausztriával, de arról az ördög sem áll jól, hogy ha a magyarok megkapják a követeléseiket, a lengyelek, a morvák, a horvátok nem követelik-e joggal ugyanezt. Ebből pedig nagy bajok lennének.

Az ellenzéki politikusok olyan meglepetéssel kapták itt fel a fejüket, mintha valakinek régen hallott nótát huznak a fülébe, de amelynek az áriája mindig ott motoszkál. Hiszen a magyar miniszterelnök, amikor az ellenzék diadala után pacifikálni akarja a békefeltételeket, a nemzeti követelésekre a chlopyi hadparancs elmésségeivel válaszol!

A békeakció, amelynek senki sem tulajdonított komolyságot, s a szombati konferencia

lefolyásából láthatólag legkevésbé báró fejérváry Géza, úgy végződött, amint vélték: csufos és felháborító kudarccal. A sok kompromisszum hir, melyek közül a legtöbb hirtelt még a koalícióból alakítandó átmeneti kormányról szólnak tulajdonítottak, teljesen alaptalannak bizonyult. A miniszterelnök maga kijelentette a konferencia után:

— Eszerint marad minden a régiben!

Fejérváry meg fog arról győződni, hogy valami változás mégis csak lesz. Aki eddig még talán hitt az állítólagos missziójában, s mérsékelte a vállalkozása miatt mindenben támadt jogos felháborodás kitöréseit, az is tisztán lát. Az egész ország most már egy táborba áll, s a harag és a megvetés elementáris kitörése korbácsolja el a magyar kormány éléről azokat, akik idegen érdekek szolgálatában állottak oda. A mai faskó után a többség többet Fejérváryval szóba sem áll.

A felsült miniszterelnök.

fejérváry bárónál szombaton négy órakor tanácskozás volt, melyen részt vettek gróf Apponyi Albert, Kossuth Ferenc, Andrassy Gyula, Zichy Aladár, Rakovszky István, báró Bánffy Gezső és Darányi Ignác. Az ellenzék vezérei nem bocsátkoztak vitába a miniszterelnökkel, csupán meghallgatták előterjesztéseit. Ez az előterjesztés pedig semmi. Katonai téren nincs semmi engedmény. A magyar vezényszórol szó sem lehet, a kilences bizottság programját azonban hajlandók végrehajtani (ezt már régóta halljuk és tudjuk). A zászlókérdésben bizottságot küldenek ki tanulmányozni. Megállapítják, mi a császár cimere és azt alkalmazák az egész hadseregben, (Az egységet nem engedik bolygatni.) A büntető szolgálatában a magyar nyelv nagyobb érvényesülését és a katonai iskolákban a magyar tanórák szaporítását kilátásba helyezik.

Hát ez mind nem ujság. Ezen ugyan tárgyalni még akkor sem tárgyalhatna a vezérő bizottság vezérkara, ha akarna is egyáltalán szóba állani fejérváryval; mert a vezérő bizottság nem ezt kéri. A vezérő-bi-

zottság követeléseiről Bécs hallani sem akar.

A jelen voltak tehát eredmény nélkül jártak fenn s egyhangú volt köztük a vélemény, hogy most már a vezérő bizottság összehívása sem könnyű feladat.

Maradunk hát ahol voltunk: a sötétben.

Beszélgetés a miniszterelnökkel.

Egy ujságíró tegnap este felkereste fejérváry Géza bárót és megkérdezte tőle, hogy folytatni fogja-e a béketárgyalásokat. A miniszterelnök erre kijelentette, hogy bár a mai kísérlet eredménytelen maradt, ezt nem kell úgy tekinteni, mintha megakadt volna a béketárgyalások fonala.

Beszélgetés Apponyi Albert gróffal.

— fejérvárynak — így szólt Apponyi Albert gróf — az a hivatalos küldetése, hogy megegyezést hozzon létre. Ezért tehát neki már a látszat kedvéért is, kísérletezni kellett. De a mai tanácskozáson tárgyilag épenséggel nem közelede t a szövetkezett ellenzék álláspontjához. Abból az illuzióból, hogy ilyen módon megegyezés lehetséges, ki kellett gyógyítani és ezt Bánffy Dezső báró, Zichy Aladár gróf és Andrassy Gyula gróf nyilatkozatukkal meg is tették.

— Mi a véleménye Nagyméltóságodnak, hogy ez a mai komoly kísérlet volt a kiegyezés létrehozására?

— A szivekbe és a vezékbe én nem látok. Annyit azonban kijelenthetek, hogy tárgyilag semmi esetre sem volt ez a kísérlet komoly. Mert micsoda címen remélhetette azt fejérváry Géza báró, hogy egy kormány, mely alkotmányellenesen jön létre és hivatalban maradása által ellentétbe helyezkedett az alkotmánnyal, elérje azt, a mit Ő felsége személyes érintkezés útján nem tudott elérni. Természetesen nincs jogom kétségbevonni, hogy a szándék komoly volt. Hozzáteszszük, hogy ha csak valamit hallhatunk volna, a mi tárgyalás alapjául szolgálhatott volna, akkor sem bocsátkozunk ott gyárgyalásba, hanem ad referendum vesz-

A vajákos.

Irta: Grazia Deledda.

Ott laktak a logudoroi hegység egyik legnagyobb és legfestőibb falujának a végén; épp az ő kicsiny, sötét házikójuk volt a legszűkebb és lebémult a rekettyebokros lejtőre.

Ha fonásközben az ajtóba állt Saveria, a messzeségben, a szemhatáron elnézegette a tengert, ahogy összemósódott a nyáron acélkék, télen ködös éggel; ha pedig ablakánál varrodogált, le-letekintett a végtelen völgyekre és hallgatta a hegyi folyó zúgását, amely tüskön-bokron, sziklákon törtetett lefelé.

Két esztendeje már, hogy Saveria nagyon boldogan él a lugas-árnyalta házikóban, fiatal, tüzesszemű urával, akinek piros ajka úgy mosolyog, mint a seprőfüves rét bogyója, melyen a nyája, egyetlen vagyunkája, legelészik.

Antonio is boldognak vallotta magát, a mió a pásztorálmának hölgyét hazavihette: ámde kétévi tökéletes boldogság után is életének derült egén lebegett még valami kis felhő: gyermekkel nem ajándékozta meg eddig Saveria s nem is kínálkozott rá semmi reménysége. Szomorú eset volt ez nagyon. Pedig, hogy szeretett volna Antonia egy kis fiút, olyan barnát, mint ő maga; egy fiúskát, aki utána futkosson hegyen-völgyön, fáradalmas munkájában segítse; aki utóbb szüleinak öröme, reménysége lesz, meg is házasodik, nevét és a

nyája sarjadékát a maga sarjadékára hagyja, — s így lehetne az mindég! Pásztor volt Antonionak valanennyi őse, ezt a tisztességet szeretné örökbe hagyni, — de mitévő legyenek, ha nem jön az örökös?

Megpróbálkozott már mindenfélével: fogadalommal, novénával, bucsujárással. Meztláb és hajadonfőtt zárandokolt el Bittibe, csodatévő Madonna képéhez, ünnepi misét mondatott, körmenetet járatott és gyereksúlynyi viaszgyertyát ajánlott fel a Madonnának. Mindhiába! Himzett ingén, sárga pruszlikjában, csinos ruhájában továbbra is karsu és takaros maradt Saveria s a házban se gyereksírás, se bölcsődal nem akarózt megszólalni.

Bizony, szomorú eset volt ez, le is mondatk már minden reményről, amikor egy barátja beállított Saveriához és azt mondta neki nagy titokban:

— Hallod-e, Sabe ányom, Pebbe Longu megmondta ám nekem, hogy mért nem lesz gyerektek...

— Miért no? — kérdezte feszülten Saveria.

— Hogy miért? — folytatta halkán a másik. — Ments Isten, de jól tudhatod, hogy Peppe nagy vajákos, amint beszélük, meg aztán ő maga is bevallotta nekem, hogy rontást vetett rád...

— Liberanosdomine! — kiáltott Saveria nevetve és keresztet vetett. Babonás volt ő is, mint minden falusi asszony, sőt a tulajdon szemével látott egy fehér kísértetet csavarogni a hegyekben: de ha még olyan vajákos is Peppe Longu: hogy ilyesmi teljék

tőle, azt már fúcsállotta. A mások azonban csak beszélt, s mivel a Saveria hiétlensége rosszul esett neki, addig beszélt, míg utóljára meggyőzte a fiatal asszonyt.

Miután egy óráig fecsegett a tűzhely mellett, amelynek parázsán kávétt főzött Saveria, már annyira elhitette vele a Peppe vajákoságát, hogy a menyecske nagygon-dolkozva megkérdezte tőle:

— Aztán... mond csak, nem vehetné az le rólam a gonosz rontását?

— Jaj, dehogynem veheti, mondta nekem, hogy nem veheti. Alighanem az uradra harszik valamiért.

Estefelé a köves úton megjött Antonio, fekete lovaeskáján ülve, iszákja duzzadt a frissen készült sajttól.

Még le se nyergelte a lovát, Saveria máris mindent elmondott neki: az ember csak a fejét csóválta és a sűrű szemöldöke rántódott össze. Ahogy mindent a maga helyére rakott, leült a tűzhely mellé s a lábát keresztbevetve újra elkérdezgette a fura ujságot.

— De hát ugyan mi a bajod Peppével? Miért alhat ilyen rettentő bosszút? — kíváncsiskodott végül Saveria komolyan.

— Semmiért! — felelte Antonio. — Hacsak azért nem, hogy kiszoktam nevetni a vajákoságával.

— Elég baj! Nem láttad-e, hogy a Don Giovanni szőlőjére sáskát küldött, az most mindent megeszik?

— Az igaz, hm!... No de majd meglátjuk. Beszélék én vele holnap.

szük és azt a vezérő-bizottság, majd a pártok konferenciája elé terjesztették volt. A mai tanácskozás azonban ilyen anyagot nem szolgáltatott és épen ezért Kossuth Ferenc a vezérő-bizottságot nem is mint tervezte, hétéfőre, hanem csak szerdára hívta össze.

A vezérő-bizottság ülése.

A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága szerdán délelőtti 11 órakor ülést tart, a melyen a mai béketanácskozás anyagán kívül a folyó ügyeket is elfogja intézni.

A szabadelvű pártkörből.

A szabadelvű pártkör tervei már teljesen a nyári vakáció külső képét mutatják; már a szövegeket is felszedték és hozzáfognak a nagy takarításhoz. Az öreg Podmanitzky Frigyes bárón kívül alig néhányan voltak fenn a klubban.

Latinovics Géza, a szabadelvűpárt kültagja, ma Podmanický Frigyes báróhoz intézett levelében bejelentette kilépését a szabadelvű párt kötelékéből.

A szabadelvűpárti körökre lehangolólag hatott a mai értekezletből meitett az a tapasztalat, hogy a király semmi újabb katonai koncessziót nem hajlandó adni. Így el-esnek mindama hírek, melyeket különösen Bécsből terjesztettek, mintha a király hajlandó lenne katonai téren messzebbmenő engedményeket tenni. Mint a „Kel. Ért.“ beavatott forrásból jelenti, a mai tanácskozás sikertelensége után most már hosszabb ideig, valószínűleg szeptember hó közepéig a politikai helyzet megváltoztatására nincs kilátás kezdeményező lépésre.

Justh Gyula.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke ma reggel visszaérkezett a fővárosba. Arra a hírre, hogy Justh Gyula Szegedről telefonon hosszasan értekezett fejérváry Géza miniszterelnökkel, illetékes helyről annak a kijelentésére kértek fel bennünket, hogy az a hír nem felel meg a valóságnak.

Justh Gyula a mai délelőtti a képviselőházban töltötte, ahol a folyó ügyeket

intézte el. Ezenközben fogadta György Endre földmívelési miniszter látogatását is.

Félhivatalos „megnyugtató.”

A „Bud. Tud.” jelenti: Néhány-lap közlése szerint a főispánok fogadása alkalmával fejérváry Géza báró miniszterelnöknek, illetőleg Kristóffy József belügyminiszternek az egyik főispánnal heves jelenete lett volna. E lapközlések szerint ugyanis a kormány törvénytelen ségét kívánt a főispánoktól, a mire ezek egyike kijelentette volna, hogy erre nemcsak nem hajlandó, hanem élére fog állani ellenzéki vármegyéjének. Erre aztán fejérváry Géza báró miniszterelnök azt felelte volna: „Akkor én magát elesukatom!”

Amint illetékes helyen kijelentik, ebből a közlésből egy árva szó sem igaz. A kormány nem hogy törvénytelen eljárásra kérte volna a főispánokat, hanem ellenkezőleg arra kérte őket, hogy mindenben és mindenkor legszigorubbán a törvényesség terén maradjanak és hogy a kormány a maga részéről is ezt az utat fogja követni. Sem a miniszterelnöknek, sem a belügyminiszternek a főispánok egyikével sem volt öszszeszóalkozása, nemcsak, hanem a fogadásról a főispánok mindannyian teljes megnyugvással távoztak, olyannyira, hogy még azok is, a kik betegségük indokából kérték felmentésüket, kijelentették, hogy egyelőre hajlandók állásaikban megmaradni és a kormányt hazafias munkájában, amely nem egyéb, mint a kibontakozás létrehozása, támogatni.

Soha!

A válság teljes öt hónapja tart már. Isten a megmondhatója: mikor ér véget. A szántsándékos huzás-halogatás a kormányok, a király tanácsosainak a büne.

Minden kísérletről, mit állítólag a béke helyreállítására tesznek, eleve tudják, eleve tudniok kell, hogy az haszontalan, hogy az eredményre nem fog vezetni addig, míg a nemzet óhajta teljesítve nem lesz.

Egyenes szemfényvesztés tehát, ami mindezeideig az alkotmányválság megszünte-

tésére csinálódott. A sok kihallgatásnak volt-e értelme? Hiszen mind egyenes politikus, aki a nemzet többségének bizalmával dicsekedhetett, megmondta a királynak, hogy a nemzeti jogok elismerése nélkül a válság meg nem szüntethető. — Ezt tudja tehát a király és érzi is. Mégis folyton ismétlődnek a próbálkozások.

Mi ennek az oka? s mi ennek a célja? — Egyszerű a felelet;

Oka: a tanácsadók gonoszlelkűsége, kik még mindig azzal beszélnek tele a király fejét, hogy ez a parlamenti többség csak a „lex Dániel“ ellen seregett össze; hogy ez a parlamenti többség nem az elvek, hanem a jogfotosságon esett sérelem, a november 18-iki ocsmányság fölött ült igazságos népi-télet eredménye.

A célja ennek a huza-vonának az, hogy a válság terheit a nemzet érezni kezdje és a megszokással lohadjon le az a lelkesült-ség, mely a nemzetet a januári diadalmas csatában győzelemre vitte.

Mindez pedig azért szükséges, hogy a büszkén kimondott chlopy-i „soha“ dicstelen porondján a király megállhasson és ne kelljen bevallania, hogy tévedett, mikor ezt a „sohát“ oda merte vágni a hűséges magyar nemzet szemé közé.

De hát: ösmerjük-e a „király csalhatatlanságáról“ szóló dogmát? Létezik-e ilyen hitvallás?

A magyar alkotmányban: nem.

Ha pedig az alkotmányban ilyen dogma nincs, akkor nem is tartozunk meghajolni a királyi csalhatatlanság elve előtt, a mely nem létezik.

Ha azután a tévedés nincs kizárva, akkor a tévedésnek bevállása nem szégyen, hanem dicséretes, férfias erény.

A király ténye egy ember lelki világának a megnyilatkozása. A nemzet ténye milliók lelki világának az ösztönszerű, egyöntetű külső megjelenése. Ebben van alkotó rész, mely a csalhatatlanság nevét magának követelheti.

Ki tévedhetett tehát inkább a nemzeti

— Hej, csak levonné a rontást! — hajtott Saveria.

Másnap Antonio fölkereste a kuruzslót: de bárhogy kérte is, Peppe semmiképp se volt hajlandó teljesíteni a kérelmét.

Fura szerzet volt ez a kuruzsló: úgy élt, mint akárhány más ember, csak éppen dolgozni nem volt szokása.

Miszen igaz, hogy a kuruzsláson, sáskairtáson, baromráolvasáson kívül még éjjeli látogatási is akadtak: azonban ezzel nem törődött senki s az volt a közhit, hogy az ő szellemszolgái hordják neki az eleséget, meg a pénzt, ami majd hogy föl nem veti a kunyhóját.

Antonio talán másként vélekedett; mert amikor látta, hogy Peppén se kérés, se felelet nem fog, másnap megegyszer elment hozzá és egy szép, fényes louisdort ígért neki, csak szüntesse már meg azt az ádáz rontást.

Peppe kezdetben süketnek, sőt felháborodottnak tette magát: ám ahogy igazán látta csillogni az aranyat, beadta a derekát:

— No jó, a Savaria kedvéért megteszem, te ugyan nem érdemled meg, mert mindig kineveltél.

Meghagyta Antoniónak, hogy a következő éjszakán jelenjék meg a hegynek egy távolos zugában, töltenetlen fegyverrel, fehér zsebkendővel és két szál gyertyával.

Antonio odaadta aranyát a vójákosnak és beleegyezett mindenbe. De mikor elváltak, ökölbe szorult a keze és gunyosan morogta:

— No, majd meglátjuk!

Másnap éjjel ő jelent meg elsőnek a mondott helyen. Kopár, meredek szakadék volt ez, melyre félelmes világosságot vetett a hanyatló hold.

A pásztor letette a puskáját, amelyet Peppe parancsa szerint nem töltött meg, továbbá a zsebkendőt meg a gyertyákat egy szikladarabra és várakozott.

Peppe is jött nem sokára.

— Eppen ideje, — azt mondja — éjfél van . . .

A zsebkendőt egy magános, nagy körbe terítette, a gyertyákat a földbe szurta és ráparancsolt a pásztorra, hogy egy percig arccal a földre boruljon.

Amikor fölkelte Antonio, látta, hogy a gyertyák égnek, puskája pedig zsebkendőjén hever.

— Fogjunk bele, — mondta Peppe.

Mindenféle hókusz-pókusz csinált, Antonio meg sötét tekintettel és gunyos mosolygással nézte. De mekkora volt ijedelme, a mint Peppe egyszer csak odafordult a kendővel betakart kőhöz, megszólította idegen nyelven, s a kő válaszolt neki ugyanugy, panaszosan, gyöngye hangon! Egyszersmind a gyertyák is elaludtak maguktól.

A kuruzsló ekkor így szólt a reszkető pásztorhoz:

— A kő azt feleli nekem, hogy a puskád mondja meg, vajjon vége van-e a rontásnak vagy nincsen?

— Micsoda? — kérdezte Antonio megütöközve.

— Nincs megtöltve a puskád?

— Persze hogy nincs.

— Akkor hát kapd föl s lőd ki a levegőbe: ha elsül, azt jelenti, hogy vége a rontásnak.

Antonio nem ezt várta; de a fegyvert mégis fölkapta, elsütötte . . . és Peppe lerokkadt a földre, hangtalanul, a golyó a szívében ment keresztül.

Bizony nem a levegőbe, hanem órá lőtt Antonio.

Az akaratlan gyilkosság után — igazán nem hitte volna, hogy elsülhet a puskája — az volt a pásztor első gondolata, hogy beveszi magát a Maphu-erdőbe; aztán mégis úgy vélekedett, hogy nem tud a dologról senki . . . a zsebkendőjét összehajtotta, fogta a gyertyáit, meg a puskáját és visszament faluba, óvatosan lépkedve a sziklákön, hogy nyoma ne maradjon. Az éj hátralevő részét pedig boldogan töltötte az ő édes Savariájával.

Ámbár, ami a rontást illeti, a tüzesszemű derék pásztor még mindig hitetlen volt, azt mégse bírta kitalálni, miképp eshetett meg az, hogy a kő megszólalt, a gyertyák maguktól elaludtak, a puska meg elsült.

De mikor kilenc hónap múltán azt az örömet érte meg, hogy a karján ringathatott egy szép fiút, akivel Saveria ajándékozta meg, nagyon bánta, hogy nem a levegőbe lőtt. Mivel pedig nem támaszthatta föl a vajákost, megelégedett azzal, hogy fönt a hegyi kis kapornában gyászmisét mondasson érte.

Értelmezés helyes vagy nem helyes volt a tekintetében: király, vagy nemzet?

Kinek van tehát inkább joga kimondani a rettentő „sohá“-t: királynak vagy nemzetnek?

Bizony: kétségtelen, hogy most is tévednek a tanácsadók, kik a huzavonástól a nemzet lelkesülésének lelohadását, a megszokástól a közönyösség kifejlődését várják és remélik.

Nem, uraim! A hatalmasabb szó a nemzeté, mely ha megszólal: béreket reszketnek, föld megindul és folyó kiárad. Ezzel a szóval döngi oda azok fülébe, kik elaltatni szeretnék a fölbuzdulást, kik az remélik, hogy ez a kigyuladt nemzeti rajongás hamar elhunyt szalmaláng, hogy „Soha!”

Tarka históriák.

Egy debreceni hivatalnok, akinek szerény jóvedelme nem igen nyújtott alkalmat arra, hogy sok pénzzel rendelkezék egyszerre és aki saját bevallása szerint még sohase látott száz forintot egy csomóban, nemrég megnősült.

Elég jó pártit csinált. A házasságközvetítő ügynök ugyan harmincezer forintról beszélt, de az após csak huszezeret ígért.

Amikor az új pár visszatért az esküvőről és már megtették az előkészületeket is a nászutra, az após felrehevta a friss sütetű férjet.

— Kedves fiam — szólt hozzá — egy kis baj van!

— Mi baj van? — kérdezte szepegeve a vő.

— A hozomány . . .

A vőnek hideg izzadságcseppek kezdtek gyönyözni homlokán.

— Az istenért, — kiáltotta, — mi van a hozománygyal?

— Nincs meg a huszezer forint.

Mint egy oroszlan, amelyet ketrecében ingerelni kezdtek, úgy ordította fel az az új férj a le-sújtó szavakra!

— De ötszáz forint csak van! — bögött fel a száz forintot egy csomóban még sohasem élvező ur.

Az após e szerény kívánságra valósággal fel-lélegzett és most már inkább pártfogoló hangon mondta:

— Hogyne volna! Nemcsak ötszáz, hanem még ötszáz és még ötszáz és még ötszáz. Van kétezer!

— Hát akkor mit ijeszti meg annyira az embert? — dörmögte a megnyugtattot ifju.

Büntetőjogi szigorlaton azt kérdezi a profesz-szor egy jelölttől:

— Mi a csalás?

A jelölt a legnagyobb nyugalommal feleli:

— Csalás az, ha a nagyságos ur engem meg-buktat!

— Hogyan! Hogy érti ezt? — kérdi a tudós tanár, nem csekély ámulattal.

— Kérem megmagyarázom. A törvény azt mondja:

„Ha valaki másnak a tudatlanságát arra hasz-nálja fel, hogy neki kárt okozzon, az a csalás vét-ségét követi el.”

A Hazai biztosító debreceni titkára a napokban kirándult Szoboszlóra, természetesen automobilon. Míg ő a vendégfogadóban ült, a falu apraja és nagyja összeszaladt a gép bámulására. Bíró uram is javában nézte a pöfögő masinát, mikor csak megszólalt mellette valaki.

— Gyönyörű egy masina!

— A' bion, nagyon gyönyörű, — tagolja a bíró

— Jól meg van csinálva . . .

— Hát bizony van vagy száz lőerejű, — veti közbe Bíró gazda.

— Honnan gondolja Bíró uram?

— Hát a szagába!

H I R E K.

Ujságírók értekezlete Nagy-váradon.

Minden téren, minden foglalkozású ágon szervezkednek az emberek. Közös célok és ábrándok, tervek és szociális kívánalmak kényszerítik az ujságírókat is, hogy végre valahára forrjanak egygyé az egyetemes sérelmek orvoslására s küzdjenek minden eszközzel azok ellen, akik ma ólomsúlylyal nehezdednek az ujságírókra.

A tegnap Nagyváradon megtartott értekezlet után nincs kétségünk benne, hogy rövidesen sikerül tömöríteni a mozgalom mellett minden ujságírót. A társadalom pedig ne fogadja vegyes érzelmekkel ezt a mozgalmat. Az ujságírók sérelmei közvetve a hírszolgálatra is és annak a vezérelnek felállítására is, hogy az ujságíró a szervezet megalakulása után kizárólag a közérdeknek kell, hogy szentelje munkásságát, s a magánérdek istápolása az ujság üzleti életébe kapesolódik át, a társadalomnak a saját ellen olykor-olykor felhangzó kifogásai és kifakadásai meg fognak szünni végérvényesen. Az ujságírók és kiadók közötti viszony szabályozva lesz legapróbb részleteiben is és az ujságírók egyetemessége fog gondoskodni arról, hogy a szabályozásnak érvény szereztessek.

Az értekezlet lefolyásáról részletes tudósításunk a következők:

A nagyváradai kollegák minden lehető elkövettek, hogy az értekezletre érkező ujságírók kellemesen érezzék magukat.

A különböző vidéki városokból érkező ujságírók Benedek Árpád kivételével, aki délután érkezett meg, már vasárnap délelőtt együtt voltak mindnyájan. Az értekezletre érkezettek elsősorban peceszőlősi, Krausz Béla tulajdonát képező sörgyár megtekintésére mentek. A gyár berendezése a szó legteljesebb értelmében modern s egyike azon iparvállalatoknak, — amelyek azzal a csállal alakultak, hogy a külföldi termékeket kiszorítsák. — A sörgyárból a Félix-fürdőbe, az értekezlet színhelyére mentek az ujságírók, ahol ebédhez ültek a fürdő nagytermében.

Az ebéden résztvettek Sas Edéné és Pásztor Edéné urhölgyek is. Az első felkösönőt a vendégek tiszteletére Dr. Halász Lajos nagyváradai szerkesztő mondotta, amely után a szellemes tósztok tömegével lelkesítették az amugy is lelkes hangulatot. Az értekezlet három órakor vette kezdetét melyen a következő ujságírók vettek részt.

Szegedről. Ujvári Péter (Szegedi Híradó) Róna Lajos (Szeged és vidéke.) Szakács Andor (Szeged és vidéke.) Aradról: Tiszti Lajos (Arad és vidéke.) Illés Zsigmond (Arad és vidéke.) Benedek Árpád (Függetlenség.) Temesváron: Biró Pál (Temesvári Hírlap.) Kasztriner Sándor. (Südung Reform.) Szabadkáról: Braun Henrik (Bácskai Hírlap.) Békés-Csabáról: Szentmiklósi József (Békésmegyei Hírlap.) Győről: Dr. Kunc Jenő (Győri Hírlap.) Kolozsvárról: Dr. Jakobi Kálmán (Ujság.) Lengyel Béla (Kolozsvári Hírlap.) Herceg Jenő (Ujság.) Müllér Menyhért (Kolozsvári Hírlap.) Kaposvárról: Miklós Gyula (Somogyi Hírlap.) Debrecenből: Dr. Varga Lajos (Debrecen.) Békásy Jenő (Debrecen.) Barabás Ernő (Debrecen.)

Nagyváradról: Lengyel Géza (Szabadság.) Dr. Halász Lajos (Friss Ujság.) Sipos Béla (Szabadság.) Pásztor Ede (Nagyváradai Napló.) Dr. Vueskies Gyula (Tiszántul.) Sas Ede (Nagyvárad.) Marton Manó (Nagyvárad.) Liptai Károly (Nagyvárad.) Pap János (Nagyvárad.) Dutka Ákos (Szabadság.) Mázor Béla (Nagyváradai Napló.) Nagy Mihály (Nagyváradai Napló.)

Tiszti Lajos elnök megnyitván az értekezletet, szívélyesen üdvözölte a megjelent ujságírókat és röviden körvonalozta azokat a

teendőket, amelyek erre az értekezletre várnak. Az első felszólaló Ujvári Péter szegedi kartárs volt, akit a kongresszus megbízott az elő munkálatok teljesítésével.

Ujvári egy teljesen kész tervezetet mutatott be és olvasott fel, amit hosszas vita és többek hozzászólása után az értekezlet elfogadott a tárgyalások alapjául. Liptai Károly indítványára albizottságokat választott a gyűlés, melyen dr. Halász Lajos indítványára Araden, Szegeden, Kolozsvárott és Nagyváradon fognak gyűlésezni. A gyűlés után a Félix-fürdőben hangverseny volt az ujságírók tiszteletére, melyen közreműködtek Ruzsinszky Ilona, Horváth Kálmán, Krasznay és Szarvasi Soma. A hangverseny nagyon jól sikerült, melynek végeztével külön vonaton indultak el a szervezkedő ujságírók, kiki a maga városába.

A gyűlésen elhatározták, hogy augusztus vége felé Debrecenben is tartanak nagygyűlést, melyen alkalmunk lesz bemutatni messziről jött kartársainknak a valódi debreceni vendégszeretetet.

Julius 1 én új előfizetést nyitottunk a Debrecenre. Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetésük a múlt hó végével lejárt, hogy az előfizetés megújításáról ideje korán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék.

— **Presbiteri ülés az ev. ref. egyháznál.** Tegnap eléggé látogatott presbiteri ülés volt a helybeli református egyháznál. A homokkerti istentiszteletet mindaddig, míg ott állandó imaházat lehet építeni, a mostani ideiglenes imaházban tartják, vezetésére pedig a főiskolai széniorot kérik fel, kinek ezért 450 korona tiszteletdíjat szavaztak meg. Nagy Vilmos és dr. Kovács Gábor ujonnan megválasztott főiskolai tanárokat meghívták. Majd a legfontosabb tárgyra, a tanítóválasztásra tértek át. A megüresedett négy tanítói állásra 16 és a két tanítónői állásra 13 pályázat érkezett. Mindannyian kiváló képességűek és eddigi gyakorlatokban igazi pedagógusoknak bizonyult egyének pályáztak; így igen nehéz volt a sok pályázó közt választást tenni. Titkos szavazás útján a tanítói állásokra Vaigha Bélát, Szabó Istvánt, Hatvani Józsefet és Karsai Jánost, s egyik tanítónői állásra Kiss Juliát választották meg, míg a másik tanítónői állás betöltésénél abszolút többséget senki sem nyervén, a legtöbb szavazatot nyert Szilágyi Julia és Törő Mihályné között új választás volt, melyből Szilágyi Julia került ki győztesen. Több fontos tárgy befejezése után két óra tájban ért véget a közgyűlés.

— **Előzetes bejegyzések a reáliskolában.** A helybeli állami főreáliskola igazgatósága az érdekelteknek tudomására hozza, hogy a jövő 1905—6 iki iskolai évre a tanulók már most jegyezethetik be magukat július 1—5 napjain, mindennap 9—12 óra közt. Beadandó a legutóbbi iskolai bizonyítvány, fizetendő 9 korona 70 fillér beirási díj. Az egész évi tandíj 48 korona, melynek első részlete 12 korona a szeptemberi beirásnál, de legkésőbb október 1-ig fizetendő. A bejegyzettek a rendes beirás idején, szeptember 1. 2. 4. napjain az osztályfőnöknél jelentkeznek. Az I. osztályba csak olyanok vehetők fel, kik a 9 évet augusztus 31-én már betöltötték, de a 12 évet még nem haladták, s négy elemi osztályt sikerrel végeztek. Tandíjmentességért szeptember 15-ig lehet folyamodni.

— **Uj képek.** A kereskedelmi akadémia és az ev. ref. tanítóképző intézet nagy tabló képei után ma négy új, méretére hatalmas ilyen csoportot helyeztek el Letzter József fényképező Piac-utcai kirakatában. —

Ezek a (Dócy) ev. ref. tanítóképző intézet, a róm. kath. főgimnázium nyolcadik osztályát végzett, valamint az ev. ref. főgimnázium és a főreáliskola érettségét tett tanítványai és a tanárok képei. A képeknek igazán szép kivitelén kívül, feltűnően izléses és elhelyezésében művészi tabló képek ezek, a melyek mindegyikén egy-egy új eredeti ötlet kivitele látható, mindegyike e képeknek hivatva van a műterem jó hírnevét emelni.

— **Nyári tagok a sporttéren.** A tornaegyesület, mint minden évben, úgy most is megengedi a középiskolák felső osztályu tanulóinak és az itt vakációzó egyetemi hallgatóknak a nyári szünet alatt a sportteret látogassák és az ott folyó gyakorlatban részt vegyenek. Fizetendő díj 2 korona a beírásnál. Jelentkezni lehet mindennap dr. Polgár Dániel titkárnál, vagy Szarukán Sándor háznagynál.

— **A Dréher-söröcsarnok** nagy nyári kerthelyiségében Lányi Géza cimbalomművész népdalszerző hangversenytársulatának hangversenye július 2 án, 3 án, 4-én, vasárnap, hétfő, kedd, Lányi Géza cimbalomművész ur, népdalszerző, a budapesti nápszínház tagja, — Blaha Lujza, a nemzet csaló-gányának kedvelt cimbalmosa, 6 fensége Izabella és Mária Anna főhercegnő cimbalomtanára, átutazólag kitűnően szervezett társulatával városunkba érkezett és egynehány estén át gyönyörködtetni fogja művészetével városunk igen tisztelt közönségét. A közreműködők névsora. Nők: Szende Bella operett énekesnő, Boka Mariska népdal énekesnő. K. Sárváry Jaka népdal énekesnő, Mezei Nusi táncosnő. Gozon Juliska kuplé énekesnő, Magyarszínház tagjai. Férfiak: Solymosi Sándor komikus és kuplé énekes, Sajó Izsó népdal énekes. Makai József bassista, Kalocsai Viktor titkár és kuplé énekes, Kovács Jenő karmester, Mursi Elek 12 éves hegedűművész Magyarszínház tagjai. Nagyszerű közönség! Semmi költséget és fáradságot nem kímélve, olyan művészi színvonalon álló társulatot szerveztem, mely által az igen tisztelt műértő közönség igényeinek minden tekintetben megfelelhettek. Kérem a n. é. közönséget az ügy érdeméhez méltóan eme hazafias vállalatomat szíves pártfogásával kitüntetni szíveskedjék. Lányi Géza igazgató. Az összes kuruc nóták tárogató kísérettel adatnak elő.

— **Debreceni találmány kitüntése.** Vilmos Béla vegyész, laboratórium tulajdonos pár év előtt feltalálta az *Antidolt*, amely nátha és fájás ellen kitűnő szernek bizonyult s ma már nemcsak Debrecenben és vidékén, de az egész országban és a külföldön is rendkívüli keresletnek örvend. Vilmos Béla az *Antidolt* kiállította a berlini nemzetközi iparkiallításán is és most a zsüri aranyéremmel tüntette ki.

— **Angelottiné orfeuma.** Az új júliusi műsor kitűnően beütött. Az igazgatónő szakértelmére és tapintatos vezetésére, a közönség alapos ismerésére vezethető vissza, hogy az új műsor annyira megnyerte a közönség tetszését. Az új tagok között The Georgis amerikai exentrikusok érdemelnek kiváló figyelmet. Hermanas de Castilla nővérek kiváló zeneszáma is jeles, ugyancsak a Christiami nővérek és Sisters Burneles. Fellépnek továbbá az összes többi szerződtetett tagok is.

x **Hölgyek** tanácsot és segítyt nyerne, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cim a kiadóban.

x **500 drb.** minta érték nélküli zacskó félárban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

x **Postakönyvek félárban.** Cim a kiadóhivatalban.

x **A kik vizsgáikat jó eredményeivel végezték: rendkívüli szép ajándékokat kapnak Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac és Szent-Anna u. sarkán.**

x **Speciálista** férfi, fiu és gyermekszalmakalapokban Fekete Jakab férfi divat kereskedő Debrecen.

TÁVIRATOK.

Politikai válság.

Budapest, június 3. fejeváry hírszerint tárgyalni akart még azokkal a vezérő-bizottsági tagokkal, akikkel még eddig nem beszélt, sőt beszéltek, hogy egyes képviselőkkel is, akik a vezérő-bizottságnak nem tagjai.

Bonyhádi képviselő választás.

Budapest, július 3. Percel örökéért két függetlenségi jelölt Véber János és Schwetz Antal küzd. A választás e hó 12-én lesz.

A király elutazása.

Bécs, A király ma reggel Ischlbe utazott. A főudvarmesteri hivatal utasította a gödöllői udvarmestert, hogy a királyi lakot tartassa rendben, minden eshetőségre.

Orosz forradalom.

Kronstadt, július 3. A román kikötő városban óriási szenzációt okozott, hogy ma reggel 7 órakor odaérkezett *Potemkin* két torpedó naszáddal. A kikötő katonaságot felhívták, hogy csatlakozzanak a lázadókhöz. Walser ezredes és Negru őrnagy kikötő parancsnok a *Potemkin* hajóra mentek, akiket tüdő-lövéssel rogadtak. A lázadó hajó tisztjeinek csillagai és kitüntetései le vannak tépve és így a románok nem is tudták, hogy kivel beszélnek. Egy matróz azt mondta nekik, hogy ők élelemért jöttek és tovább mennek. Itt Rosensate orosz hajó zászlójelet adott *Potemkin*nek, hogy menjenek az ő hajójukra, de a másik hajó legénysége nem ment fel, hanem elmenekült.

Bukarest, július 3. Az itteni kikötőben dél felé látták vonulni *Potemkin* és este 7 órakor horgonyt vetett.

Odessza, július 3. Tegnap *Potemkin* bevonult a kikötőbe és tárgyalni kezdett a hatósággal. Odesszához közeledve a legénység és az összes tisztiek partra szálltak. A két hajó legénysége viszálykodni kezdett egymással. *Potemkin* legénysége kijelentette, hogy a hajóra hajlandó felvonni az orosz zászlót és a parancsnoknak engedelmességet, teljes amnesztia ellenében.

Az orosz forradalom.

Odesszában tegnap délután helyreállt annyira-mennyire a nyugalom a szebasztopol hajóraj megérkezésére, de Libauban, Szebasztopolban szintén kitört s még tart is a tengerészek zendülése, sőt állítólag Pétervár kikötővárosában: Kronstadtban is fölláztak a matrózok. Riegában szintén fenyegető a helyzet.

A szebasztopol flotta négy nagy pán-

cólosa érkezett Odesszába Krieger tengernagy vezetése alatt, a ki azonnal megadásra szólított a föl a „*Potemkin*“ hajó lázadó legénységét. Ez, több távirat szerint kijelentette, hogy csak úgy adja meg magát, ha teljes kegyelmet kap. Hogy aztán mi történt, ma estig még nem lehetett egész bizonyossággal tudni. Némely távirat szerint a „*Potemkin*“ legénysége megadta magát, más források ellenben kétségbe vonják e híreket.

Hogy majdnem egy időben tört ki a lázadás Oroszország majdnem valamennyi kikötőjében, ez arra mutat, hogy a zendülés egyöntetű forradalmi szervezkedés eredménye volt, ami csak növeli a forrongás kormányosságát és veszélyességét.

Az odesszai pusztulás.

Washington, jul. 3.

(Reuter.) Az odesszai amerikai konzul táviratilag közli a külügyminiszteriummal, hogy tegnap délben a hajóhad Szebasztopolból Odesszába érkezett. A Knyáz *Potemkin* legénysége azonnal megadta magát, a nélkül, hogy egy ágyulóvést, vagy puska-lövést tett volna. Rövid idővel a hajóhad megérkezése után megszűnt a lövöldözés a város utcáin.

Berlin, jul. 3.

Későn éjjel érkezett jelentés szerint a „*Potemkin*“ már megadta magát Krieger altengernagynak, miután belátta, hogy az óriási tulerővel szemben minden harc kilátás nélkül való lenne és miután a hajó készlete teljesen kifogyott.

Páris, jul. 3.

A Pétervárról érkező jelentések ellentmondanak egymásnak. Az egyik jelentés szerint a „*Potemkin*“ legénysége nem adta meg magát, sőt a föllázadt matrózok a fekete-tengeri flotta megérkezésekor elhagyták a hajót és egy angol gőzösre menekültek, a mely azonban elindult.

Tengerész-zendülés mindenfelé.

Páris, jul. 3.

(Saját tudósítók távirata.) A Pétervárról érkezett táviratokból egy dolog teljes bizonyossággal megállapítható, és ez az, hogy a hivatalos köröket borzasztó rémület fogja el. Mindenünnen a lehető legrosszabb hírek jönnek és az összes ipari középcentrumokon sztrájk és zavargás van. Az aratásnak a szárazság és a munkások sztrájkja miatt vége. Az odesszai események különösen azért nagyon aggasztók, mert más katona kikötőhelyekről is a tengerészek zendülését jelentik. Kronstadtban az összes tengerészek fölláztak. — Libauban még egyre tart a zendülés. Egy egész gyalogezred a zendülő matrózokhoz csatlakozott.

Az ezred vonakodott a matrózokra löni, ellenben több sortűzet adott a kozákokra, akik parancsot kaptak a rend helyreállítására. Mind a két részről százhuszonötön haltak meg. — Rigában is rendkívül válságos a helyzet és zavargástól tartanak. A munkások kifosztották a fegyvergyárakat.

Berlin, július 3.

A „*Voss. Ztg.*“ tudósítója jelenti Pétervárról: Magától a kormánytól arról értesülök, hogy Libauban a föllázadt hadihajók tengerészei már a kikötővárost bombázzák.

Pétervár, július 3.

A fekete tengeri flottának föllázadt legénysége ma reggel óta bombázza Szebasztopot.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 37

A leánya felnyitja félig szemeit, s nyílt szemmel álmodik tovább.

— Henrik! — susogja ismét, s bársony karjait a nyomorult nyaka kéré fűzi, s magához szoritja őt...

Kéjmámorban engedé ajkára nyomni a legégetőbb csókot, s kétszeres hévvel viszonozza azokat.

A hold egy sötét felhő mögé rejtezik el, — körös-körül sötét az éj, s nincs védszellem, mely a szörnyű valóra ébresztené a tulvilági kéjmámorban álmódzó lánykát.

Oh miér is feledte el megáldani az atya jó éjt kívánó leányát...

Leáloazza magát.

Reggeli 9 óra volt már, a midőn Rozália felébredett.

Legelsőben is álmára gondolt, s a szegyen pirja borítá be arcát.

A szegény leány önkénytelen imára kulcsolta kezeit.

Kérte istent, kérte megboldogult anyjának árnyékát, bocsátnák meg neki azon nagy vételt, a melyet álmában elkövetett.

A legnagyobb áhitattal imádkozván, felkelt ágyából.

Ah, mily fáradtnak, mily bágyadtnak érte magát; a bor, az a gonosz bor, mit vele itattak, bizonyosan az tetts annyira gyengévé...

Felöltözött, s a tükör elébe lépett.

Mily halvány volt arca, mily lápadt tekintete.

Megesküdött, hogy soha többé nem fog azon édes, de rossz hatású borból inni.

— Kialudtad magad végre, kis részeges? — mondá Paulina, az ajtón kopogtatva.

— Erlenstein ur ezeldt már egy órával tudakozódott mintléted után. Ha rosszul érzed magad, jó lesz valami savanyut reggelizned.

S ekkor újra kipirultak a leánya arcái.

Dobogó szívvvel távozott kamrájából, s úgy tetszett neki, mintha álmát ki lehetne szeméiből olvasni.

Atyja és nővére nevetve fogadták őt, boszantották mámorosságával, melybe tegnap este esett.

— Tudod, hogy azért tegnap este mégis a legszeretreméltóbb hódítást tetted? — mondá Paulina, kávé töltnén nejének.

— Én?

— Igen, te csak azért el ne piálj; nem valami fiatal emberről, hanem egy szép fiatal hölgyről van itt szó, kinek szívet elraboltad, Signora Camilla, Erlenstein ur gyámleánya, úgy látszik, egészen beléd bolondult. Ma már jókor reggel itt volt s meghívott magához theára.

— De atyám nem engedi meg, hogy nála nélkül valahova menjünk.

— No most kivételképen megengedi, mert bármilyen mogorva legyen is, egy szép nő kérelmeinek még sem tud ellent állni.

— Hallgass, te fecsegő! — mondá az öreg ur, — itt nincs semmi veszély. A fiatal hölgy igen tisztességes családból való, a zárdában neveltetett, s a legnagyobb visszavonultságban él, s nem fogad el társaságot. — Ó maga akarja Rozáliát elvenni, s pár óra múlva ismét haza hozza. Különbben igen művelt s barátságos igen előnyös leendő reá nézve.

— No, csak hogy találunk valahára valakit, a ki ellen styus nem bizalmatlan.

— S mért nem akarsz enpem elkísérni Paulina?

— Mert kosarat adtam a Signorának, hogy atyám egyedül ne maradjon, mert hiszen jól tudod, hogy kell valakinek lenni mellette, a kivel veszekedhessék, s miután velem örömebb veszekszik, mint veled, nem akartam őt ezen gyönyörűségtől megfosztani.

— Te kis balgal — mondá Bienenfeld, nekiültnén ismét a pénztári könyveknek.

— Igen, igen, én mindennap veszekedni fo-

gok veled, s nem szünöm meg előbb, míg Antal öcsémnel az oltár előtt nem állasz.

— No hisz akkor perelve jutsz a menyrszágba, — kiáltá Paulina nevetve. — Mi és Stíll Antal egymásra nézve hegy és völgy lettünk, csak a világ vége, vagy legalább is valami meglehető földindulás egyesíthetne még bennünket.

(Folyt. kév.)

KÖZGAZDASÁG.

Az iparoktatás Magyarországon és a külföldön. A kereskedelemügyi tárca 1904. évi költségvetésének pénzügyi bizottsági és képviselőházi tárgyalása alkalmával igen sok szó esett az iparoktatásról. Ez adott alkalmat a kereskedelemügyi miniszteriumnak a hazai és külföldi iparoktatást ismertető terjedelmes összehasonlító munka készítésére, melyet „Az iparoktatás Magyarországon és a külföldön” címen Vörös László kereskedelemügyi miniszter hivatalba lépése után azonnal nyilvánosságra boesátott. A 46 ivre terjedő vaskos kötet, melynek szerzője Sztérenyi József miniszteri tanácsos, az iparoktatást és magasabb fokú szakoktatást ismereti, illetőleg együtal az ipartörvény revíziója anyaggyűjteményéhez is tartozik.

A müncheni gazdasági vándorkiállítás. A német császár védősége alatt álló Deutsche Landwirtschaftsgesellschaft vándorkiállítását az idén a bajor fővárosban, Münchenben rendezik. A kiállítás, mely alkalmattal a német gazdasági egyesületek vándorgyűlését is megtartják, június 29-től július 4-ig tart. A megnyitás június 29-én délelőn volt, a bajor uralkodó herceg, az uralkodó ház tagjai, a kormány, az összes hatóságok s az ország gazdáinak jelenlétében. A kiállítás elnöke Lajos bajor herceg. Különösen gazdag az állatkiállítás. 340 ló 900 szarvasmarha, 400 juh, 600 sertés van kiállítva. Imzőzés a gépkiallítás is. A kiállított gépek száma különben nyolcadfélszáz, ezek között hetven újfajta gép is van. A magyar gazdák közül igen sokan részt vesznek, főképpen a fiatalabb gazdák közül. A magyaróvári gazdasági akadémia tanárai közül Cselkó, Cserháti, Rásó, Ujhelyi és Száhlender tanulmányozzák a kiállítást. Az O. M. G. E. részéről hivatalos kiküldetésben Jeszenszky Pál titkár van Münchenben. — Ezenkívül a pozsonymegyei Gazdasági Egyesület titkára, Horváth Jenő vezetésével husz pozsonymegyei gazda tanulmányozza a kiállítást.

A magyar komló értékesítése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület három év sikereitől buzdítva elhatározta, hogy az idén is közvetíteni fogja a zaci piacon a magyar komló eladását. Az eladás magyar védőjegyes zeákokban történik, a melyek csakis az O. M. G. E.-nél lehet megszerezni. Az O. M. G. E. Zaeban külön bizományost tart. A legnevesebb külföldi sörözők ma már mind veszik a magyar komlót és azzal meg vannak teljesen elégedve.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. július 3.

A) Hizott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronkint 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kgrammonfelüli súlyban) 140—141 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 140—141 fillérig. Fiatal könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő súlyban) 139—140 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 142—143 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 141—142 fillérig. Könnyű páron-

kint 240 kilogrammig terjedő súlyban) 139—140 fillérg. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. A hizott sertés üzletirányzata élénk.

4 pár cipő

csak 2 frt 80 krajcár

Nagy bevásárlás folytán neveltséges olcsó ár, addig míg a készlet tart, **1 pár férfi, 1 pár női** bőrcipő sárga vagy fekete erős szegezett talppal legujabb alak. Továbbá **1 pár férfi és egy pár női divat cipő** nagyon elegáns, könnyű szép viselet. Mind a 4 pár ára 2 frt 80 kr.

Megrendelésnél elég a hosszúság megjelölése. Szétküldés, utánvét mellett.

Cipő kiviteli áruház

Gelb A. Krakó 15.

meg nem felelő kicseréltetik, vagy a pénz vissza adatik. Kockázat nincs!

Utcai lapelárusítók

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

A legjobb és legolcsóbb jó ivó vizű kulfurrásokat, helyben és vidéken jótállás mellett, többféle szivattyukat nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett készítek, ugyszintén **vizvezetéseket és szivattyukat jutányosan javítok. Cséplő garnitúrákat és mindenféle gazdasági gépeket gyorsan s előnyös árért javítok.**

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Ehrenreich Samuel,
Széchenyi-utca 44. sz. alatt.

Elsőrendű gyártmány! Évenként készül 61000 darab

Premier

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedüli elárusító:

Keszler A. műszerész
Debrecen,
Városi bérház.

Szliács-Acélfürdő

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulthatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkáság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és **Dr. Stern J.**

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az első és utoszezonban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyomgye.)

Megérkeztek!!

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapjú és borduros De-
laine 50 krtól feljebb,

Bluse selymek,

Divatos ruhádzsek, Csi-
p-kék, szalagok és belés-
árak

Szabó Lajos Fiai cégnél

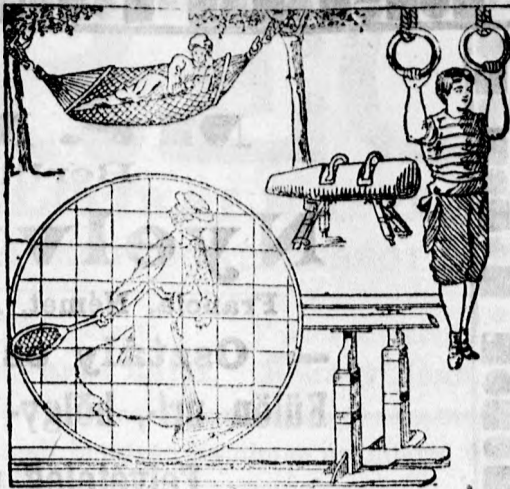
Debrecen, Rózsatér.

RONCEGNO-FÜRDŐ.

Vasuti állomás 535 méter magas

a tenger színe felett.

Ásvány és minden modern fürdők és kurák. — Grand hotel des Bains, elsőrenő szálloda 200 szobával, táncteremmel és minden kényelemmel berendezve. Arnyas nagy park, illatos, pormentes levegő. Térzene, mindeféle nyári sportok. Nyári hőmérséklet 18—22°. **Idény tart május 20-tól október 15-ig.** Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság, Roncigno, Dél-tirol.



Alapított 1878. Telefon 15—56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, koritsháló, tekojáték, zsák, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbízható beszerzési forrása.

Soffer Antal

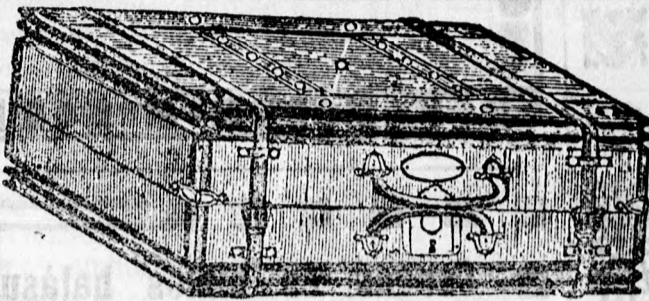
sport-eszközök és kötélgyártó-telep

BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Központvárosi épülete) a Hajós-utcaival szemben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.



mindenféle bőrönd (koffer) és táska javításokat olcsón, szakemberen és pontosan eszközölünk, nagyraktárt tartunk saját gyártmányú kofferemből, utazó táskákból, a legolcsóbb árak mellett. Megrendeléseket méret után is készítünk.

Miklósné és Társa

bőrönd (koffer) gyára, Debrecen, Piac-u. 26, a nagytözsde mellett.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Veszprémmegye. Posta, távirtda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőszára. — Masszás. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvoly, gümőkór, esuz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmi, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árgyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térzene, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns lakások, esinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenkint 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettérti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr. Huray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl Valerián** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: **Edeskuty L.**, udvari ásványvizszállító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelőszéknél, **Szemerey Jánosnál Veszprémben** és **Simon Györgynél Székesfehérvárott**. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Csehországban az égeri BARENTHER-féle SZÖNYEGGYÁR FELOSZLOTT,

árúkézletét megvettük és

rendkívül olcsó áron

árusítjuk el.

Tapestry futó szőnyeg 85 kr

Velvet nyírott „ „ 1 frt 75 „

200/300 cm. Tapestry „ 13 „ 50 „

Egy teljes Szőnyeg-

behuzat divánra 9 „ 50 „

Bosznay F. és Társa

szőnyegháza

Debrecen, Kossuth-utca 5.



Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZARVU“-hoz címzett gyógyszerárban **DEBRECENBEN** kapható.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-téle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905 április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége.

Buziás fürdőn

Medico-mechanikai Zanderintézet

szívbeteg részére.

NYITVA: május 15-től
szeptember 15-ig.

Vezető orvos: DR. SUGÁR REZSŐ.
Szívbántalmak szakorvosa: NŐORVOS.

GLEICHENBERG- Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek hurutos megbetegedéseinél és azok következményeinél, különösen asztmáknál, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinél, vérszegénységénél.

Gyógyítóeszközök: Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkalium-riat, savanyuvíz). Diétetikus asztalital-Jánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyuvíz). Remete-forrás (tisztá vastartalmu savanyuvíz), fenyő-, gyóg- és források-bellegzés magánkamrákban, levegő kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógyfürdők, meleg légtüdők, fangófürdők, pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Fölvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichenberg.

Mattoni

Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).

Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasúti összeköttetés a fővárossal

Hirdeések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Mr. M. Rose
Berlitzrendszerű

Nyelviskolája

Francia, Német, Angol nyelv- és irodalom.

— Osztály és magánoktatás —

Külön úri-, hölgy- és gyermektanfolyamok.

Felvételek naponta d. e. 11-12,
d. u. 5-6.

Simonfi-utca 42 szám.

Csodás és biztos hatású arctisztító és szépítőszerek,

melyek nemcsak hazánkban, hanem az egész világon közkedveltségnek örvendenek,

a KRIEGNER-féle

Akácia Crème 2 K.
Pouder 1 "
Szappan 1 "

Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert, stb. Biztos, hogy nem ártalmas, hanem fiatalítja, szépíti az arcot.

Kapható a „KORONA“-gyógyszertárban, Budapest,

VIII., Kálvin-tér. (Baros-utca sarok.)

Postai széküldés naponta.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirat és vasútállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 0 es. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvél és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Györi Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegvíz-gyógyintézet! három ásványvíz-fürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők Nauhelm-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápból) Ivókara: (Egvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdő-igazgatóság Bártfafürdő.